

ප්‍රශ්නෝත්තර සංග්‍රහය

1897 අංක 03 දරන නිරෝධායන හා රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනත යටතේ පනවන ලද රෙගුලාසි සහ එය ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වයට බලපානු ලබන ආකාරය

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය

2020 නොවැම්බර්

ශ්‍රී ලංකාව තුළ කොවිඩ් 19 රෝගය වැළඳී රෝගීන් වාර්තාවීමෙන් අනතුරුව නිරෝධායන හා රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනතේ 2 හා 3 වගන්ති යටතේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරය විසින් 2020 ඔක්තෝම්බර් මස 15 වන බ්‍රහස්පතින්දා දින අංක 2197/25 අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් පහත රෙගුලාසි සකස් කරන ලදී.

මෙම මාර්ගෝපදේශය මෙම රෙගුලාසීන් වලට අදාළ නෛතික රාමුව සහ කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වයට එරෙහිව කටයුතු කිරීම සඳහා ගෙන ඇති වෙනත් ක්‍රියාමාර්ග සංක්ෂිප්තව විමසා බලයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියේ ආධිපත්‍යය තහවුරු කිරීම සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා පාලනයට අනුගතව වසංගත තත්ත්වයක් මැඩපැවැත්වීමේ වැදගත්කම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය නිරන්තරයෙන් අවධාරණය සිදුකර තිබේ. කොවිඩ් 19 තත්ත්වය හා සම්බන්ධ නීතිමය හා මානව හිමිකම් ගැටළු රාශියක් පිළිබඳව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් මෙයට පෙර අවස්ථාවන්හි දී තවත් ලේඛණ කිහිපයක් නිකුත් කරන ලද අතර ඒවා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රයේ වෙබ් අඩවියෙන් ලබාගත හැකිය.

1. ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් 19 වසංගතය පැතිර යාමෙන් පසු ගැසට් කර තිබෙන නිරෝධායන රෙගුලාසි මොනවා ද?

- අංක 2167/18 දරන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය- 2020 මාර්තු 20 වන සිකුරාදා, කොවිඩ් 19 වසංගතය නිරෝධායනය විය යුතු රෝගයක් බව ප්‍රකාශයට පත්කරමින් 1925 සහ 1960 ආඥාපනත යටතේ සම්මත කර ඇති නිරෝධායන රෙගුලාසි වල අරමුණ සඳහා මෙම රෙගුලාසි කොවිඩ් 19 රෝගී තත්ත්වයට සඳහා වන ක්‍රියාපටිපාටිවලට අදාළ වේ.
- 2020 මාර්තු 25 වන බදාදා දින පළකරන ලද අංක 2168/6 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් නිසි බලධරයා යන්න සහ රෝගී ප්‍රදේශයක් යන්න අර්ථ නිරූපණය කරන ලදී.

- 2020 අප්‍රේල් මස 19 වන සෙනසුරාදා පළකරන ලද අංක 2170/8 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් කොවිඩ් 19 රෝගය හේතුවෙන් මියයන පුද්ගලයන් අනිවාර්යයෙන්ම ආදාහනය කිරීම පිළිබඳව රෙගුලාසි පනවන ලදී.
- 2020 ඔක්තෝම්බර් මස 15 වන දින පළකරන ලද අංක 2197/25 වන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් සංවරණ සීමා සහ පොදු ස්ථානයන්හි දී පිළිපැදිය යුතු රීති ගැසට් කරන ලදී.

2. මෙම රෙගුලාසි සාමාන්‍ය පුරවැසියන් හට කවර ආකාරයකින් බලපානු ලබයි ද ?

මෙම රෙගුලාසි සාමාන්‍ය පුරවැසියන්ගේ ජීවිතවලට සෘජුවම බලපානු ලැබේ.

- මෙම රෙගුලාසි මගින් සමාජ දුරස්ථභාවය සහතික කිරීම සඳහා පොදු ගොඩනැගිලි සහ පොදු ප්‍රවාහන සේවයේ දී සිටිය යුතු උපරිම පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව සීමා කළහැකිය.¹
- නිසි බලධරයකු විසින් රෝහලක් හෝ පුද්ගලයන් බලාගැනීම සඳහා ස්ථානයක් පිහිටුවා ඇත්නම් එවන් ස්ථානයක් වෙත ප්‍රවේශවීම හෝ එම ස්ථානයේ සිට යාර 100ක දුරක් දක්වා ළඟාවීම සිදුකළ නොහැකි ය.²
- නිසි බලධරයා විසින් රෝගී තැනැත්තකු හෝ රෝගී බවට සැකකරන තැනැත්තකු³ ප්‍රතිකාර සඳහා හෝ නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයකට හෝ රෝහලකට ගෙනයාම හෝ ඔහු විසින් අනුමත කරනු කාලයක් එකී පුද්ගලයන් රඳවා තබාගැනීම හෝ ස්වයංනිරෝධායනය වන ලෙස විධාන කළ හැකි අතර මෙම ක්‍රියාවලීන් සඳහා බාධා කරන ඕනෑම පුද්ගලයකු මෙම ආඥා පනත යටතේ වරදක් කරනු ලබන පුද්ගලයෙකු වශයෙන් සලකනු ලැබේ.⁴
- නිසි බලධරයකු හට ඕනෑම නිවසකට හෝ පරිශ්‍රයකට ඇතුළු වී එහි පදිංචිකරුවකු බෝවන, පැතිරෙන හෝ වසංගත රෝගයක් තිබේදැයි සොයාබැලීමට හැකියාව ඇත.⁵
- බෝවන හෝ වසංගත රෝගී තත්ත්වයකින් පෙළෙන ඕනෑම පුද්ගලයකු හට පොදු ප්‍රවාහන⁶ සේවා භාවිත කිරීම තහනම් වේ.
- නිසි බලධරයකුගේ අවසරයකින් තොරව පොදු ප්‍රවාහන සේවයක හිමිකරුවකුට හෝ රියැදුරකු හට එවන් රෝගී මගියකු රැගෙන යාම මෙම රෙගුලාසි මගින් තහනම් කර ඇත.⁷

¹ 1925 ksfrdaOdhk fr.=,dis hgf;a jk 61 iy 65 iy 2020 Tlaf;daïn% ui mkjk ,o fr.=,diSka ys 90"94"95 iy 97 '

² 1925 ksfrdaOdhk fr.=,dis hgf;a mkjk ,o 43 iy 44 fr.=,dis

³ fi fya;=fjka" hī qmgoa.,hl= yg frda. ,laIK fkdue;snj u; ksfrdaOdhkh i`oyd jd%;d lsīu m%;slafIam l< fkdyeIs h'

⁴ 1925 ksfrdaOdhk fr.=,dis hgf;a jk 49 jk fr.=,dish iy wd{d mkf;a 4^1& j.ka;sh(2020 Tlaf;daïn% fr.=,dis j, 91 iy 92 fr.=,diSka

⁵ 1925 ksfrdaOdhk fr.=,dis hgf;a 66 jk fr.=,dish

⁶ fmdÿ m%jdykhla jYfhka mq; ,a f,i w%: oelafjkafka ´kEu ÿiBh ud% .hl Èfjk r:hla" ùÈ ld% " f;dgqfmd<" leí" nia".=jka hdkhla fyda l,S moku u; u.Ska /f.k hk fjk;a jdykhla jYfhks

⁷ 1925 ksfrdaOdhk fr.=,dis hgf;a 69 jk fr.=,dish

- පොදු ස්ථානයක හෝ වෙනත් ඕනෑම ස්ථානයක සිටින පුද්ගලයකු වෙනත් පුද්ගලයකු සමග සම්බන්ධතා පවත්වන අවස්ථාවක මෙන්ම, ඕනෑම රෝගී ප්‍රදේශයක සිටින සෑම අවස්ථාවකදී ම මුහුණු ආවරණයක් පැළඳිය යුතු අතර මීටරයකට නොඅඩු සමාජ දුරස්ථභාවයක් පවත්වා ගත යුතු ය.⁸
- කිසිදු පුද්ගලයකු විසින් නිසි අධිකාරිය විසින් අවසර දී ඇත්නම් මිස, එකී අධිකාරිය විසින් තීරණය කරනු ලබන කාලසීමාව තුළ රෝගී ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇති කිසිදු ආයතනයක්, ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් හෝ වෙනත් පරිශ්‍රයක් මහජනයාට විවෘත නොකළ යුතු වේ. නිසි බලධාරියා විසින් රෝගී ප්‍රදේශයක ජාතික ආරක්ෂාව හෝ මහජන සෞඛ්‍යය පවත්වාගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සේවා හෝ වෙනත් සේවාවක් සපයනු ලබන ඕනෑම සේවා ස්ථානයක්, සුපිරි වෙළඳසැලක්, වෙළඳ සැලක්, වෙළඳ පොළක් හෝ වෙනත් යම් ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් මෙහෙයවීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නිසි බලධාරියා විසින් අවසර ලබාදිය හැකි ය.⁹
- එවන් අත්‍යවශ්‍ය සේවා හෝ වෙනත් යම් සේවාවක් සපයනු ලබන යම් ආයතනයක හෝ සේවා ස්ථානයක සේවයෝජක විසින් හෝ ඒ ආයතනයක හෝ සේවා ස්ථානය භාරව සිටින තැනැත්තා විසින් එකී සේවාවන් පවත්වාගෙන යාමේ දී-

(අ) පරිශ්‍රයක් තුළ අවසර දී ඇති උපරිම පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ඉක්මවා නොයන බවට සහතික වීම සහ සමාජ දුරස්ථභාවය පවත්වා ගැනීම සහතික විය යුතු ය.

(ආ) එම ආයතනයට හෝ සේවා ඇතුල්වන සෑම පුද්ගලයකු සෑම අවස්ථාවක දීම මුඛ වැස්මක් පැළඳ සිටින බව සහතික විය යුතු ය.

(ඇ) එම ස්ථානයට ඇතුල්වන සියලු පුද්ගලයන් හට ඔවුන්ගේ අත් සෝදාගැනීමට පහසුකම් සැලැස්විය යුතු ය.¹⁰

- නිසි අධිකාරිය විසින් තීරණය කර ඇති පරිදි ඕනෑම පුද්ගලයකුගේ ශරීර උෂ්ණත්වය සාමාන්‍ය පුද්ගලයකුගේ ශරීර උෂ්ණත්ව මට්ටමට වඩා වැඩි නම් එවන් පුද්ගලයකු හට එවන් පරිශ්‍රයන් වෙත ඇතුළුවීමට ඉඩ ලබානොදිය යුතු ය.¹¹

⁸ 2020 Tlaf;daĩn% ui mkjk ,o fr.=,dis hgf;a jk 90 fr.=,dish

⁹ .2020 Tlaf;daĩn% ui mkjk ,o fr.=,dis hgf;a jk 92 yd 93 fr.=,dish

¹⁰ 2020 Tlaf;daĩn% ui mkjk ,o fr.=,dis hgf;a jk 92 yd 93 fr.=,dish

¹¹ 2020 Tlaf;daĩn% ui mkjk ,o fr.=,dis hgf;a jk 96 fr.=,dish

- රෝගී ප්‍රදේශයක පොදු ප්‍රවාහනය සඳහා භාවිත කරනු ලබන යම් මෝටර් රථයක රියදුරු කොන්දොස්තර සහ හිමිකරු විසින් මගීන් අතර සමාජ දුරස්ථභාවය පවත්වාගත යුතු අතර වෙනත් රෝග වැළැක්වීමේ පියවරයන් අනුගමනය කළ යුතු වේ.¹²

3. නිසි බලධරයා යනු කවුරු ද ?

2020 මාර්තු මස 25 දින අංක 2168/6 අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ නම් කරන ලද පරිදි සමස්ත ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් නිසි බලධරයා යන්නෙන් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා නම් කරන ලදී.

ඉහත ගැසට් පත්‍රය මගින් නිකුත් කරන ලද අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 1 වන රෙගුලාසි වලට අනුව, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරයා ජනරාල්වරයා ඔහුගේ ඇතැම් බලතල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරියාට මෙන්ම පළාත් පාලන ආයතනයන්හි සභාපතිවරුන් හට, වරාය හා ගුවන් තොටුපොළ සම්බන්ධයෙන් වනවිට ඒවායේ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරියා හට, යුධ, නාවික හෝ ගුවන් හමුදා ස්ථාපනයක් සම්බන්ධයෙන් වනවිට ඒ ස්ථානයේ වෛද්‍ය නිලධාරියා සහ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත පවරා දිය හැකි ය.

කෙසේවෙතත්, වැඩබලන පොලිස්පතිවරයා වෙත ලිපියක් යවමින් නීතිපතිවරයා සඳහන් කර ඇත්තේ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් වැඩබලන පොලිස්පතිවරයා වෙත නිසි බලධරයා වශයෙන් සිය බලතල පවරා දී ඇති බවයි.¹³ කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ කොටසක් වශයෙන් පොලිසිය විසින් සිදුකරනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක නීත්‍යානුකූලභාවය අනුමත කිරීම සඳහා මෙම ලිපිය භාවිත කර ඇතත්, නිසි බලධරයා විසින් වැඩබලන පොලිස්පතිවරයා වෙත සිය බලතල පවරා ඇත්තේ කුමන නීතිමය විධිවිධාන සහ රෙගුලාසියටත් ද යන්න අපැහැදිලි ය.

4. රෝගී ප්‍රදේශයක් යනු කුමක් ද? රෝගී ප්‍රදේශයක් හඳුනාගත හැකිවන්නේ කවුරුන් හට ද ?

නිරෝධායන හා රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනත යටතේ “රෝගී” යනුවෙන් අර්ථ දැක්වෙනුයේ ආසාදිත හෝ ආසාදිත බවට සැකකෙරෙන තත්ත්වය කි.

2020 මාර්තු මස 25 වන දින පළකරන ලද අංක 2168/6 අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් රෝගී ප්‍රදේශයක් ලෙස අර්ථ දැක්වෙනුයේ නිසි බලධරයා විසින් යම් ප්‍රදේශයක් තමා නිශ්චය කරනු ලබන යම් කාලයක් සඳහා රෝගයක් මගින් ආසාදිත හෝ ආසාදිත වෙමින් පවතින බවට සැකකරන බවට ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලබන ප්‍රදේශයක් වශයෙනි.

¹² 2020 Tlaf;daĩn% ui mkjk ,o fr.=,dis hgfa; a jk 97 fr.=,dish

¹³ MENAFN, ‘Y%S ,xldj- fmd,Sish úiska n,d;aul lrk ,o mshjr kS;sm;s úiska wkqu; lrhs <https://menafn.com/1100099455/Sri-Lanka-AG-approves-steps-enforced-by-Police> m%föYh 04 fkdjeĩn% 2020.

මෙම රෙගුලාසි වලට අනුව නිසි බලධරයා විසින් රෝගී ප්‍රදේශයක් හඳුනාගත යුතු ය. කෙසේ වෙතත් මේ වනවිට රෝගී ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීම පිළිබඳ මහජන නිවේදන පොලිසිය විසින් නිකුත් කරන අතර ඉහත දක්වන ලද ගැසට් පත්‍රයේ පොලිසිය යනු නිසිබලධරයකු ලෙස අර්ථ දක්වා නොමැත.

5. මෙම රෙගුලාසි යටතේ නිරෝධායන ක්‍රියාවලිය සිදුකිරීම සඳහා බලය පවතින්නේ කා හට ද?

2020 ඔක්තෝම්බර් මස පනවන ලද රෙගුලාසීන්හි 91 හා 92 රෙගුලාසි වලට අනුව, ඕනෑම නිවසක් තුළ හෝ ස්ථානයක රෝගී තැනැත්තකු හෝ රෝගී තැනැත්තකු බවට සැකකරන පුද්ගලයකු නිරෝධායන කාර්යය සඳහා රෝහලකට හෝ එකී කාර්යය සඳහා සකස්කර ඇති වෙනත් ස්ථානයකට ගෙනයාමට හෝ යම් නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා නිරෝධායනය වන ලෙස විධාන කිරීමට නිසි බලධරයාට හැකියාව ඇත.

කෙසේවුව ද වර්තමානයේ දී නිරෝධායන ක්‍රියාවලිය පොලිසිය සහ/හෝ හමුදාව විසින් සිදුකරනු ලබන අතර, එය මෙකී රෙගුලාසි යටතේ නිසි බලධරයෙක් වශයෙන් හඳුනාගෙන නොමැත. මෙය මෙකී ක්‍රියාවලියේ වගවීම හා බලය අනිසි ලෙස භාවිත කිරීම පිළිබඳව උත්සුකයන් මතුකරනු ලබයි.

6. නිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයකට හෝ ස්වයං නිරෝධායනය වෙත පුද්ගලයකු යොමුකිරීමේ දී අනුගමනය කළයුතු ක්‍රියා පටිපාටි කවරේ ද?

නිසි බලධාරියෙකු හට 1925 නිරෝධායන රෙගුලාසි යටතේ යම් පදිංචිකරුවකු බෝවන රෝගයකින් පෙළෙන්නාවූ යන්න සොයා බැලීම සඳහා නිවසකට හෝ පරිශ්‍රයකට ඇතුළු වියහැකි ය¹⁴. මෙම ක්‍රියාවලියට බාධා සිදුකිරීම මෙම ආඥා පනත යටතේ වරදකි.

කෙසේවෙතත්, මෙම ක්‍රියාවලියට අදාළ විවිධාකාර පැමිණිලි සහ අදහස් ප්‍රකාශකිරීම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, නිරෝධායන ක්‍රියාවලියේ දී අනුගමනය කළයුතු මාර්ගෝපදේශ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් නිකුත් කර තිබේ.

මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් නිරෝධායන ක්‍රියාවලිය නීතිය යටතේ විධිමත් කළයුතු බවට නිර්දේශ කරනු ලබයි:

- නිසි බලධරයා විසින් බලතල පැවරීම විනිවිදභාවයක් ඇතිකිරීම
- රෝග පරීක්ෂාව සඳහා සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයන් හට බලය ලබාදීම
- නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන ලෙස නම්කර ඇති ස්ථාන සහ ඒවායේ අධිකාරිය නම් කිරීම

¹⁴ 1925 1925 ksfrdaOdhk fr.=,diSkays 66 jk fr.=,dish

- නිරෝධායනය විය යුතු කාලය පැහැදිලි කිරීම
- නිරෝධායනය කිරීම සඳහා හේතුව, ඔවුන් රැගෙන යන ස්ථානය සහ හුදකලා වශයෙන් සිටිය යුතු කාලය ඇතුළත්ව නිරෝධායනය වන පුද්ගලයන් සඳහා රිසිට්පතක් නිකුත්කිරීමට කටයුතු යෙදීම
- නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන බාහිර පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම, විශේෂයෙන්ම නිසි බලධාරියා මගින් සිදුකිරීම
- ආසාදිතයන් වෛරස තත්ත්වයක අවාසනාවන්ත වින්දනයන් ලෙස හැඳින්වීමට වඩා ඔවුන් වැරදිකරුවන් ලෙස හුවාදැක්වීම නතර කිරීම පිණිස නිරෝධායන කාර්යයන් හසුරුවන්නන් විසින් එම කටයුතු මාධ්‍ය වෙත දැනුම්දීම තහනම් කිරීම.

නිරෝධායන ක්‍රියාවලිය මගින් පනවා ඇති දුෂ්කරතා අවම කිරීම සඳහා ද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම කොමිෂන් සභාව විසින් පහත සඳහන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර ඇත

- නිරෝධායන කාලසීමාව වැටුප් හෝ රාජකාරි නිවාඩු වශයෙන් සහතික කිරීම
- නිරෝධායනයෙහි යෙදී සිටින පුද්ගලයන්ගේ පවුල් සඳහා මූල්‍ය හෝ වෙනත් ආධාර ලබාදීම සහතික කිරීම
- පුද්ගලයකු නිරෝධායනයට ලක්කළ වහාම ග්‍රාමනිලධාරීවරයා වෙත දැනුම්දීම
- නිරෝධායන ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් පවුල්වල අවදානමට ලක්ව සිටින යැපෙන්නන් අතැහැරදමා ඇති තත්ත්වයන් තුළ නිසි බලධරීන් දැනුවත් කිරීම මෙන්ම අවදානම සහිත පුද්ගලයින් හට ග්‍රාම නිලධාරීවරයා හරහා ඔවුනට අවශ්‍ය සියලු සහායන් ලබාදීමට කටයුතු සැලැස්වීම

7. ඇතැම් ප්‍රදේශවල වර්තමානයේ ඇඳිරිනීතිය පනවා ඇති නීතිමය පදනම කුමක් ද?

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් පැනනගින හදිසි තත්ත්වයට ප්‍රතිචාර වශයෙන් පැනවූ ඇඳිරිනීතියෙහි නීත්‍යානුකූලභාවය මෙයට පෙර ප්‍රශ්න කර තිබුණි.¹⁵

වර්තමාන ඇඳිරිනීතිය බොහෝවිට නිරෝධායන ඇඳිරිනීතිය ලෙස හැඳින්වේ. කෙසේවුව ද, නිරෝධායන හා රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනත මගින් ඇඳිරිනීතිය පැනවීම සඳහා කිසිදු අයුරකින් විධාන නිකුත් කර නොමැත. ඇඳිරි නීතිය යන යෙදුම සෞයාගත හැකිවනුයේ මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 16 වන වගන්තිය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් පැනවිය යුතු බවයි.

¹⁵ úl,am m%;sm;a;s flakaøh" fldúá 19 ;;a;ajhg m%;spdr jYfhka we`Èß kS;sh-Y%S ,xldfö kS;s rduqj iy wod< m%Yak- ,nd.; yels jkqfha
<<https://www.cpalanka.org/curfew-in-response-to-covid-19-legal-framework-and-relevant-questions-in-sri-lanka/>> accessed 03 November 2020. ; Human Rights Commission of Sri Lanka, 'HRCSL Recommendations on Regularizing the Imposition of Curfew' available at <<https://www.hrcsl.lk/wp-content/uploads/2020/02/curfew.HRCSL-recommendation-final.pdf>> m%föYh 03 fkdjein% 2020.

- මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 21(2) වගන්තියේ සඳහන් වන පරිදි 2 වන වගන්තියේ 3 වන උපවගන්තියේ විධිවිධානයක් අවශ්‍ය වෙනස්කිරීම් සහිතව මහජන ආරක්ෂක පනතේ 12 වගන්තිය, 16 හා 17 වගන්ති යටතේ සිදුකරනු ලබන නියෝගයන්ට අදාළ වන බවයි.
- මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 2(3) වගන්තියට අනුව “මෙම වගන්තියේ පූර්ව විධිවිධාන යටතේ ප්‍රකාශයක් කළ විට ඒ පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතු අතර, ඒ අවස්ථාවේ දී පාර්ලිමේන්තුව කල් තැබීම හෝ වාර අවසන් කිරීම නිසාවෙන් හෝ දින දහයකට වැඩි කාලයක් වෙන් වී ඇත්නම් දින දහයක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීම සඳහා නියෝගයක් නිකුත් කළ යුතු අතර, ඒ අනුව පාර්ලිමේන්තුව එම ප්‍රකාශයේ සඳහන් දින රැස්විය යුතු අතර..... ”,

එබැවින් නීතියට අනුකූලව ඇඳිරිනීතිය පැනවීම නිල වශයෙන් ගැසට් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා බැඳී සිටින අතර පසුව ගැසට් පත්‍රයේ අන්තර්ගත තොරතුරු පාර්ලිමේන්තුව වෙත අනාවරණය කළ යුතු වේ.

8. අහඹු ලෙස මහජනයාගේ උෂ්ණත්වය පරීක්ෂාරීම් බලය පවතින්නේ කාහට ද ?

මාධ්‍ය වාර්තා පෙන්වා දෙනපරිදි ජංගම මුර සංචාරයේ යෙදෙන හමුදා හටයන් විසින් අහඹු ලෙස උෂ්ණත්ව පරීක්ෂා කිරීම් සිදුකරන බවයි. යුධ හමුදා මාධ්‍ය ප්‍රකාශක බ්‍රිගේඩියර් වන්දන වික්‍රමසිංහ මහතා ප්‍රකාශ කරන පරිදි “කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ සෑම ප්‍රදේශයකම අහඹු ලෙස උෂ්ණත්ව පරීක්ෂාවන් සිදුකරනු ලබන්නේ යුධ හමුදා හටයන් විසිනි. මෙමගින් සිදුවනුයේ කොවිඩ් 19 ආසාදනයවියහැකි අවස්ථා සඳහා සුපරීක්ෂාකාරීවීම සහ දැනුවත් කිරීම සහතික කිරීමයි. තව ද කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ද මාර්ග බාධක ක්‍රියාත්මක වූ අතර දිනකට වාහන 2500ක් පමණ පරීක්ෂා කරන ලදී. මේ වනවිට අප විසින් වාහන 25000 ක් පමණ පරීක්ෂා කර ඇති අතර පුද්ගලයන් 100 කට අඩු සංඛ්‍යාවක් රෝහල්වෙත වෙත යොමු කර ඇත.”

අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍ර 2197/25¹⁶ මගින් සේවා යෝජකයෙකු හෝ ඕනෑම ආයතනයක් හෝ සේවා ස්ථානයක් භාරව සිටින පුද්ගලයකුට සහ සුපිරි වෙළඳසැලක්, වෙළඳසැලක්, විකුණුම් අලෙවිසැල් හෝ වෙනත් ඕනෑම ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් හිමි හෝ භාරව සිටින පුද්ගලයකු හට ශරීර උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා බලය පවරා ඇති අතර උෂ්ණත්වය මැන බැලීම සිදුකරනුයේ එවන් පරිශ්‍රයක් වෙත ඇතුළුවීමට පෙර ය. නමුත් මෙම ආඥා පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද ගැසට් පත්‍ර මගින් හමුදා නිලධාරීන් හට උෂ්ණත්වය මැන බැලීමට අවසර ලබා දී නොමැත.

9. නිරෝධායන හා රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනතක යටතේ පනවන රෙගුලාසි පිළිපැදීමට අපොහොසත් වූ විට අනුගමකය කළයුතු නීතිමය ක්‍රියා පටිපාටිය කුමක් ද?

මෙම ආඥාපනතේ දක්වා ඇති පරිදි ඒ යටත් ප්‍රකාශයට පත්කරන්නා වූ රෙගුලාසියකට පටහැනිව කටයුතු කරන්නා වූ ඕනෑම පුද්ගලයකුට කිසිදු නීත්‍යානුකූල බලයක් හෝ නිදහසට කරුණක් නොමැතිනම් එකී කඩකිරීම මෙම පනත යටතේ දූඨවම් ලැබිය හැකි වරදකි. යම් පුද්ගලයකු මෙකී රෙගුලාසි පිළිපැදීමට අපොහොසත් වුවහොත් ඔහුට විරුද්ධව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු පැවරිය

¹⁶ 1925 ksfrda0dhk fr.=,dis hgf;a mkjk ,o 43 iy 44 fr.=,dis 94"95 iy 96 fr.,=dis

හැකිවන අතර වරදකරු වුවහොත් මාස හයකට නොඅඩුවන දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බරපතල හෝ බරපතල නොවන සිරවැඩසහිත සිරදඬුවමක් හෝ දඩයක් හෝ එකී දඬුවම් දෙකම නියම කළ හැකි ය.

ඊට අමතරව දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 262 වන වගන්තිය යටතේ ජීවිතයට අන්තරාදායක වූ රෝගයක් බෝවීම පැතිරවිය හැකි ඕනෑම ක්‍රියාවක් හෝ නොසැලකිලිමත් ක්‍රියාවක් සිදුකිරීම යටතේ මෙන්ම නොඑසේනම් රෝගයක් පවතින ස්ථාන හා වෙනත් ස්ථාන සමග පවත්නා අන්‍යෝන්‍ය සබඳතා පාලනය කිරීම සඳහා රජය විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද ඕනෑම රීතියකට දැනුවත්ව අකීකරු වීම වරදක් ලෙස අර්ථදක්වා ඇති දණ්ඩනීති සංග්‍රහයේ 264 වන වගන්තිය යටතේ දඬුවම් පැනවිය හැකි ය.

10. කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් මියයන පුද්ගලයින් අනිවාර්යයෙන්ම ආදාහනය කිරීම පිළිබඳ නීතිමය ස්ථාවරය කුමක් ද?

රෝගී තත්ත්වයක් හේතුවෙන් මියයන ඕනෑම පුද්ගලයකු භූමදානය කිරීම හෝ ආදාහනය කිරීමට නියම කිරීම සඳහා රෙගුලාසි සම්පාදනය කිරීමට ආඥා පනතේ 3(1)(i) මගින් අමාත්‍යවරයා වෙත බලය පවරා ඇත. 2020 අප්‍රේල් මස 11 වන සෙනසුරාදා පළකරන ලද අංක 2170/8 දරන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් මියගිය හෝ මියගිය බවට සැකකරන පුද්ගලයකුගේ දේහය ආදාහනය කිරීම අනිවාර්ය කර ඇත.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් 2020 මාර්තු 24 දින, මෙම කොවිඩ් 19 සන්දර්භය තුළ ආසාදන වැළැක්වීම හා පාලනය කිරීමට මළසිරුරක් ආරක්ෂාව කළමණාකාරණය කිරීම සඳහා අතුරු මගපෙන්වීමක් කර ඇත. එකී මාර්ගෝපදේශයේ දක්වනුයේ මෘත කලේබරයක් විසින් රෝග සම්ප්‍රේෂණය නොකරන බවත් බෝවන රෝගයකින් මියගිය පුද්ගලයන් ආදාහනය කළ යුතු බව පොදුවේ පවත්නා මිථ්‍යාවක් වන අතර එය සත්‍යයක් නොවන බවත් ය. ඒ අනුව ආදාහනය කිරීම සංස්කෘතික වරණය හා පවතින සම්පත් පිළිබඳ කාරණයකි.

එකී මාර්ගෝපදේශය මගින් “සෑම තත්ත්වයක්ම එක් සිද්ධිය අනුව කළමණාකාරණය කිරීම, පවුලේ අයිතින් සමතුලිත කිරීම, මරණයට හේතුව සොයාබැලීමේ අවශ්‍යතාවය සහ ආදාහනයට නිරාවරණය වීමේ අවදානම” යනාදී කරුණු පිළිබඳව බලධාරීන්ට තවදුරටත් උපදෙස් ලබා දී ඇත.

මෘතදේහ බැහැර කිරීම සම්බන්ධව සළකා බැලීමේ දී, එකී මාර්ගෝපදේශය පෙන්වා දෙනුයේ කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් මියගිය පුද්ගලයන් ආදාහනය කිරීම මෙන්ම භූමදානය කිරීමටත් හැකියාව ඇති බවයි. අංක 2170/8 රෙගුලාසීන් සම්බන්ධව නැවත සළකා බැලීමක් සිදුකරන බව රජය මෑතක දී ප්‍රකාශය කර තිබුණි.